

Euroopa Ülemkogu

Brüssel, 12. detsember 2019
(OR. en)

EUCO 29/19

CO EUR 31
CONCL 9

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa Ülemkogu kohtumine (12. detsember 2019) – Järeldused

Delegatsioonidele edastatakse järeldused, mis Euroopa Ülemkogu võttis vastu eespool nimetatud kohtumisel.

I. KLIIMAMUUTUSED

1. Pidades silmas uusimaid teadusandmeid ja vajadust kiirendada ülemaailmsete kliimameetmete võtmist, kinnitab Euroopa Ülemkogu eesmärgi saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalne EL kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega. Üks liikmesriik ei saa praeguses etapis võtta kohustust seda eesmärki enda puhul rakendada ning Euroopa Ülemkogu tuleb selle küsimuse juurde tagasi 2020. aasta juunis.
2. Üleminek kliimaneutraalsusele toob kaasa märkimisväärseid võimalusi, nagu potentsiaal majanduskasvuks, uuteks ärimudeliteks ja turgudeks, uuteks töökohtadeks ja tehnoloogia arenguks. Võtmeroll on tulevikku suunatud teadus-, arendus- ja innovatsioonipoliitikal.
3. Kliimaneutraalsuse saavutamine nõuab siiski tõsiste raskuste ületamist. Euroopa Ülemkogu võtab teadmiseks komisjoni teatise Euroopa rohelise kokkuleppe kohta ja palub nõukogul kooskõlas punktiga 1 tööga edasi liikuda. Ülemkogu tunnustab vajadust kehtestada tugiraamistik, mis toob kasu kõikidele liikmesriikidele ning sisaldab piisavaid instrumente, stiimuleid, toetust ja investeeringuid, et tagada kulutõhus, õiglase ning sotsiaalselt tasakaalustatud ja aus üleminek, võttes arvesse riikide erinevat lähteolukorda.
4. Üleminek eeldab suuri avaliku ja erasektori investeeringuid. Sellega seoses tervitab ja toetab Euroopa Ülemkogu EIP lubadust toetada ajavahemikus 2021–2030 ühe triljoni euro ulatuses investeeringute tegemist kliimameetmetesse ja keskkonnakestlikkusse. Ülemkogu rõhutab, et järgmine mitmeaastane finantsraamistik panustab märkimisväärselt kliimameetmetesse. Oluline roll üleminekuks tehtavate erasektori investeeringute võimendamisel on programmil „InvestEU“. Vajaduskohane toetus üleminekust enim mõjutatud piirkondadele ja sektoritele tehakse kättesaadavaks tulevasest õiglase ülemineku mehhanismist. Euroopa Ülemkogu tervitab Euroopa Komisjoni kavatsust seada oma tulevaste ettepanekutega eesmärgiks soodustada õiglase ülemineku mehhanismi kaudu 100 miljardi euro mahus investeeringute tegemist. Ümberkujundamispingutuste rahastamine peab jätkuma ka pärast 2030. aastat.

5. Kõik asjakohased ELi õigusaktid ja poliitikavaldkonnad peavad olema kooskõlas kliimaneutraalsuse eesmärgiga ja panustama selle täitmisesse, tagades samal ajal võrdsed võimalused. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles analüüsima, kas selleks on vaja kohandada olemasolevaid reegleid, sealhulgas riigiabi ja riigihangete reegleid. Samuti kutsub ülemkogu komisjoni üles andma regulaarselt aru kliimaneutraalsusele ülemineku keskkonna- ja sotsiaal-majandusliku mõju kohta.
6. Euroopa Ülemkogu tunnistab vajadust tagada energiapuudulikkust ja austada liikmesriikide õigust määrata kindlaks oma energiaallikate jaotus ning valida kõige sobivamad tehnoloogiad. Mõned liikmesriigid märkisid, et nad kasutavad oma energiaallikate jaotuses tuumaenergiat.
7. Kliimaneutraalsuse eesmärk tuleb saavutada viisil, mis säilitab ELi konkurentsivõime, sealhulgas kujundades välja tõhusad meetmed kasvuhoonegaaside heite ülekandumise ärahoidmiseks kooskõlas WTO reeglitega. Sellega seoses võtab Euroopa Ülemkogu teatavaks komisjoni kavatsuse esitada ettepanek piiril kohaldatava süsinikdioksiidi kohandusmehhanismi kohta, mis puudutab CO₂-mahukaid sektoreid. Kolmandates riikides asuvad rajatised peavad järgima kõrgeimaid rahvusvahelisi keskkonna- ja ohutusstandardeid.
8. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni üles koostama võimalikult varakult 2020. aastal ettepaneku ELi pikaajalise strateegia kohta, et nõukogu saaks selle vastu võtta ja esitada ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonile.
9. Euroopa Ülemkogu tänab Hispaaniat COP 25 eduka korraldamise eest Madridis. Ülemkogu kutsub komisjoni üles esitama pärast põhjalikku mõjuhindamist ja aegsasti enne COP 26 toimumist ettepaneku ajakohastatud ELi riiklikult kindlaksmääratud panuste kohta 2030. aastaks.

10. Rahvusvaheline tegevus on kliimamuutustega võitlemisel edu saavutamiseks äärmiselt tähtis. Euroopa Ülemkogu kutsub komisjoni ja kõrget esindajat üles pöörama erilist tähelepanu kliimadiplomaatiale.
11. Euroopa Ülemkogu jälgib ELi kliimanetraalsuse 2050 eesmärgi saavutamise suunas tehtavaid edusamme ning annab vajaduse korral strateegilisi suuniseid.

II. MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK

12. Pärast seda, kui eesistujariik Soome esitas läbirääkimispaketi koos arvandmetega, arutas Euroopa Ülemkogu uue mitmeaastase finantsraamistiku põhielemente.
13. Euroopa Ülemkogu kutsub oma eesistujat üles jätkama läbirääkimisi eesmärgiga jõuda lõplikule kokkuleppele.

III. MUUD KÜSIMUSED

14. Euroopa Ülemkogu kaalus ideed korraldada aastatel 2020–2022 Euroopa tuleviku teemaline konverents. Ülemkogu kutsub nõukogu eesistujariiki Horvaatiat üles tegema tööd selle nimel, et määrata kindlaks nõukogu seisukoht sellise konverentsi sisu, ulatuse, koosseisu ja toimimise kohta, ning tegema selle põhjal koostööd Euroopa Parlamendi ja komisjoniga.
15. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde, et esmatähtsaks tuleks pidada juunis kokkulepitud strateegilise tegevuskava rakendamist ja meie kodanike heaks konkreetsete tulemuste saavutamist. Konverents peaks aitama kaasa meie poliitikavaldkondade arendamisele keskmises ja pikas perspektiivis, nii et me saaksime tulla paremini toime praeguste ja tulevaste väljakutsetega.

16. Konverents peaks põhinema viimasel kahel aastal peetud edukatel dialoogidel kodanikega ja selles tuleks ette näha ulatuslik konsulteerimine kodanikega kogu protsessi vältel. Konverents peaks hõlmama nõukogu, Euroopa Parlamenti ja komisjoni, austades täiel määral institutsioonidevahelist tasakaalu ja institutsioonide vastavaid ülesandeid, nagu on määratletud aluslepingutes. Euroopa Ülemkogu rõhutab vajadust kaasava protsessi järele, kus kõik liikmesriigid osalevad võrdselt. Protsessi eest peaksid ühiselt vastutama ELi institutsioonid ja liikmesriigid, sealhulgas riikide parlamendid.
17. Pidades silmas ELi ja Aafrika partnerluse tähtsust, kutsub Euroopa Ülemkogu komisjoni ja kõrget esindajat üles andma talle vajaliku sisendi, mille põhjal korraldada Euroopa Ülemkogu kohtumisel juunis strateegiline arutelu liidu ja Aafrika suhete ning järgmise ELi-ALi tippkohtumise üle.
18. Euroopa Ülemkogu kordab oma täielikku toetust ülemaailmsele reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale ja märgib murega WTO vaidluste lahendamise mehhanismi toimimatust. Ülemkogu toetab komisjoni jõupingutusi teha kolmandate riikidega vahekokkulepped, tegutsedes samal ajal aktiivselt püsiva lahenduse saavutamise nimel. Euroopa Ülemkogu kutsub Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles vaatama esmajärjekorras läbi komisjoni ettepaneku kohandada kooskõlas WTO reeglitega kehtivaid ELi õigusakte rahvusvahelistest kaubanduslepingutest tulenevate ELi õiguste tõhusa kasutamise kohta, et võtta arvesse seda uut olukorda.
19. Euroopa Ülemkogu tuletab meelde oma varasemaid 22. märtsi ja 20. juuni järeldusi Türgi kohta. Ülemkogu kordab taas oma 17.–18. oktoobri järeldusi Türgi ebaseadusliku puurimistegevuse kohta Küprose majandusvööndis. Türgi ja Liibüa vaheline Vahemere merealade jurisdiktsioonide piiritlemist käsitlev vastastikuse mõistmise memorandum rikub kolmandate riikide suveräänseid õigusi, ei ole kooskõlas mereõigusega ega saa tekitada kolmandatele riikidele õiguslikke tagajärgi. Euroopa Ülemkogu kinnitab Türgi sellise tegevusega seoses taas selge sõnaga oma solidaarsust Kreeka ja Küprosega.
20. Euroopa Liit väljendab solidaarsust Albaaniaga seoses hiljutise maavärinaga. Euroopa Ülemkogu tervitab komisjoni lubadust anda humanitaarabi ja korraldada doonorite konverents.